МИНИСТЕРСТВО ЗА ОБРАЗОВАНИЕ И НАУКА

БИРО ЗА РАЗВОЈ НА ОБРАЗОВАНИЕТО

Наставна програма

АНГЛИСКИ ЈАЗИК

за V одделение

Скопје, 2021 година

ОСНОВНИ ПОДАТОЦИ ЗА НАСТАВНАТА ПРОГРАМА

Наставен предмет	Англиски јазик
Вид/категорија на наставен предмет	Задолжителен
Одделение	V (петто)
Теми/подрачја во наставната програма	● ***Мојот мал свет: семејство, дом, пријатели*** ● ***Мојот надворешен свет: училиште, непосредна околина, интереси, слободни активности*** ● ***Наша населба, наш град/наше село, наш свет*** ● ***Наша планета, наше здравје, наша иднина***
Број на часови	3 часа неделно / 108 часа годишно
Опрема и средства	● компјутер, печатач, проектор, табла, постер ● фотографии, слики, предмети, флеш карти, стикери ● материјал за изработка на роденденски честитки/а, хартија, ножици, хартија во боја, лепак, блокови, пластелини, дрвени боички, фломастери.
Норматив на наставен кадар	- завршени студии по англиски јазик и книжевност/литература - наставна насока, VII/1 или VIA според МРК и 240 ЕКТС; - завршени студии по англиски јазик и книжевност (со звање професор по англиски јазик и книжевност), VII/1 или VIA според МРК и 240 ЕКТС; - завршени студии по англиски јазик и книжевност/литература - друга насока и со здобиена соодветна педагошко-психолошка и методска подготовка на акредитирани високообразовни установи, VII/1 или VIA според МРК и 240 ЕКТС; - завршени студии за одделенска настава со модул за англиски јазик – VII/1 или VIA според МРК и 240 ЕКТС; - завршени четиригодишни студии на студиската програма македонски и англиски јазик (со стекнат стручен назив професор по македонски и англиски јазик), VII/1 или VIA според МРК и 240 ЕКТС;

	- завршени двопредметни студии по англиски јазик и друг јазик, со здобиена соодветна педагошко-психолошка и методска подготовка на акредитирани високообразовни установи, VII/1 или VIA според МРК и 240 ЕКТС; - завршени студии по англиски јазик (со звање дипломиран филолог), со здобиена соодветна педагошко-психолошка и методска подготовка на акредитирани високообразовни установи, VII/1 или VIA според МРК и 240 ЕКТС; - завршени студии по англиски јазик на друга студиска програма, со здобиена соодветна педагошко-психолошка и методска подготовка на акредитирани високообразовни установи, VII/1 или VIA според МРК и 240 ЕКТС.

ПОВРЗАНОСТ СО НАЦИОНАЛНИТЕ СТАНДАРДИ

Резултатите од учење наведени во наставната програма водат кон стекнување на следните компетенции опфатени со подрачјето **Користење други јазици** од Националните стандарди:

	Ученикот/ученичката знае и/или умее:
II-А.1	да разбере реченици и често употребувани фрази што се однесуваат на области од најнепосредна лична важност (како лични и семејни информации, потреби и интереси);
II-А.5	да комуницира во конкретни и секојдневни ситуации кога се бара едноставна и директна размена на информации на познати теми;
II-А.6	да ги изговара јасно и правилно сите гласови и гласовни групи, почитувајќи ги правилата за акцентирање и интонација, при што евентуалните неправилности не ја попречуваат комуникацијата;
II-А.7	да користи најчесто употребувани искази и реченици кои произлегуваат од непосредното искуство и/или се однесуваат на теми и ситуации од непосреден интерес;
II-А.8	да ги пишува зборовите и изразите со релативна точност, применувајќи ги правописните правила;
II-А.9	да ги почитува основните граматички правила и исклучоците при писмено и усно изразување;
	Ученикот/ученичката разбира и прифаќа дека:
II-Б.1	преку изучување на друг јазик се олеснува учењето на повеќе јазици и можноста за комуникација со припадници на различни културни/јазични групи;
II-Б.3	преку изучувањето на други јазици се развива интерес и љубопитност за различни јазици и култури;
II-Б.4	преку изучувањето на други јазици се развива почитување за другите култури и се подобруваат интеркултурните компетенции.

Наставната програма вклучува и релевантни компетенции од подрачјата **Дигитална писменост, Личен и социјален развој и Општество и демократска култура** на Националните стандарди:

	Ученикот/ученичката знае и умее:
IV-A.2	да процени кога и на кој начин за решавање на некоја задача/проблем е потребно и ефективно користење на ИКТ;
IV-A.5	да определи какви информации му/и се потребни, да најде, избере и преземе дигитални податоци, информации и содржини;
V-A.4	да прави процена на сопствените способности и постигања (вклучувајќи ги силните и слабите страни) и врз основа на тоа да ги определува приоритетите што ќе му/ѝ овозможат развој и напредување;
V-A.6	да си постави цели за учење и сопствен развој и да работи на надминување на предизвиците што се јавуваат на патот кон нивно остварување;
V-A.7	да ги користи сопствените искуства за да си го олесни учењето и да го прилагоди сопственото однесување во иднина;
V-A.13	да комуницира со другите и да се презентира себеси соодветно на ситуацијата;
V-A.14	да слуша активно и соодветно да реагира, покажувајќи емпатија и разбирање за другите и да ги искажува сопствените загрижи и потреби на конструктивен начин;
V-A.15	да соработува со други во остварување на заеднички цели, споделувајќи ги сопствените гледишта и потреби со другите и земајќи ги предвид гледиштата и потребите на другите;
V-A.17	да бара повратна информација и поддршка за себе, но и да дава конструктивна повратна информација и поддршка во корист на другите;
V-A.19	да дава предлози, да разгледува различни можности и да ги предвидува последиците со цел да изведува заклучоци и донесува рационални одлуки;
V-A.21	да го анализира, проценува и подобрува сопственото учење;
VI-A.2	да го анализира сопственото однесување со цел да се подобри, поставувајќи си реални и остварливи цели за активно делување во заедницата;
VI-A.3	да ги формулира и аргументира своите гледишта, да ги сослушува и анализира туѓите гледишта и со почитување да се однесува кон нив, дури и тогаш кога не се согласува;
VI-A.5	да ги разбира разликите помеѓу луѓето по било која основа (родова и етничка припадност, возраст, способности, социјален статус итн);
VI-A.6	да препознава присуство на стереотипи и предрасуди кај себе и другите и да се спротивставува на дискриминација;
VII-A.9	активно да учествува во тимска работа според претходно усвоени правила и со доследно почитување на улогата и придонесот на сите членови на тимот.

	Ученикот/ученичката разбира и прифаќа дека:
IV-Б.1	дигиталната писменост е неопходна за секојдневното живеење - го олеснува учењето, животот и работата, придонесува за проширување на комуникацијата, за креативност и иновативност, нуди разни можности за забава;
V-Б.3	сопствените постигања и добросостојба во најголема мера зависат од трудот што самиот/самата го вложува и од резултатите што самиот/самата ги постигнува;
V-Б.4	секоја постапка што ја презема има последици по него/неа и/или по неговата/нејзината околина;
V-Б.7	иницијативноста, упорноста, истрајноста и одговорноста се важни за спроведување на задачите, остарување на целите и надминување на предизвиците во секојдневите ситуации;
V-Б.8	интеракцијата со другите е двонасочна – како што има право од другите да бара да му биде овозможено задоволување на сопствените интереси и потреби, така има и одговорност да им даде простор на другите да ги задоволат сопствените интереси и потреби;
V-Б.9	барањето повратна информација и прифаќањето конструктивна критика води кон личен напредок на индивидуален и социјален план;
VI-Б.2	сите луѓе, вклучувајќи ги и децата, имаат право да ги изразуваат своите мислења и ставови и да учествуваат во донесувањето одлуки кои се поврзани со нивните потреби и интереси;
VIII-Б.4	културниот диверзитет влијае врз развојот на идентитетот на припадниците на различни култури;
VIII-Б.5	на разликите меѓу културите треба да се гледа како на можности за учење и како предизвик за заемно разбирање и напредување;
VIII-Б.6	почитувањето и промовирањето на другите култури придонесуваат за обезбедување почит за сопствената култура од страна на другите.

РЕЗУЛТАТИ ОД УЧЕЊЕ

Тема: ***МОЈОТ МАЛ СВЕТ: СЕМЕЈСТВО, ДОМ, ПРИЈАТЕЛИ***
Вкупно часови: **27**

Резултати од учење:

Ученикот/ученичката ќе биде способен/-на да:

1. Зборува за домот, семејството и пријателите поврзувајќи низа куси едноставни реченици во мисловна целина;
2. Опишува и споредува луѓе и предмети користејќи присвојни придавки, присвојни заменки, долги заменски форми, показни заменки и форми за компаратив од еднослoжни и двосложни описни придавки;
3. Чита и разбира едноставни искази и куси дијалози на најнепосредни теми поврзани со семејството и пријателите;
4. Пишува одговори на прашања за кус опис на личност.

Содржини (и поими):	**Стандарди за оценување:**
а) Јазични функции: • Претставување и опишување на домот и презентирање на членовите од потесното и поширокото семејство, како и пријателите; • Споредување и контрастирање преку давање описи.	• Иницира и учествува во дијалог во кој се разменуваат општи лични информации, како и информации за членовите на семејството и пријателите; • Поврзува неколку едноставни речници во низа користејќи соодветни форми на глаголите *TO BE* и *HAVE (GOT)* во *Present Simple Tense* за да го претстави/опише домот, семејството и пријателите; • Поставува едноставни прашања за да продолжи дијалог за местото на живеење, семејството и пријателите; • Користи определен број еднослoжни и двосложни описни придавки за да опише предмет, животно или нечиј карактер; • Препознава и одговара на прашања за опис на карактер; • Споредува две нешта користејќи степенување на придавки.
б) Лексички единици: • инструкции: *answer, question, dialogue, conversation;* • семејство: *daughter, son, husband, wife, man, woman, grandma/granny, grandad/ grandpa,*	• Препознава значење и соодветно одговара на дадени усни и/или писмени инструкции; • Користи зборови со кои се именуваат членови од потесното и поширокото семејство; • Слухово препознава лексички единици поврзани со опис и изглед на личност;

auntie/ aunt, uncle, great-grandmother, great-grandfather, stepmother, stepsister, stepbrother, stepfather, niece, nephew, twins; ● Облека: *jacket, shirt, T-shirt, shoes, trousers, jeans, skirt, blouse, jumper, hat, glasses, sunglasses, shorts, dress, coat, sportswear.* ● Описни придавки: *chic, stylish, fashionable, modern, gray, smart, bright, handsome, tall, short, slim, fit, athletic, smart, friendly, outgoing, huge, blended, safe, equal, welcomed).*	● Опишува (усно и/или писмено) личност користејќи соодветни именки за облека и/или описни придавки за моден стил; ● Разликува значење на одреден број описни придавки за опис на карактер; ● Применува англиско писмо за правилно да ги напише новоусвоените лексички единици.
в) Граматички структури: ● Член: определен, неопределен член и отсуство на член. *(An apple a day keeps the doctor away.* *The apple smells delicious.* *Apples are good for your health.)* ● Броеви од 1 до 100 како и *one hundred, one thousand, a million*; ● Присвојни придавки и присвојни заменки *(my-mine, your-yours, his-his, her-hers, its, our-ours, their-theirs);* ● Долги заменски форми (*me, you, him, her, us, them);* ● Заменка (*all*); ● Показни заменки (*this - these*); ● Форми за компаратив на еднослoжни и двосложни придавки (*I'm taller than my brother. / She is friendlier than her sister.);* ● Прилог *(also);*	● Разликува определен од неопределен член и препознава отсуство на член во даден исказ; ● Слухово препознава, изговара и текстуално пишува броеви од 1-100, како и 1000 и 1000 000; ● Прави разлика помеѓу присвојни придавки и присвојни заменки во еднина и множина и правилно ги употребува во даден контекст; ● Споредува двајца луѓе/две групи составувајќи куси едноставни реченици кои содржат форми за компаратив од еднослoжни и двосложни придавки, како и долги заменски форми; ● Користи соодветна показна заменка во еднина или множина и соодветна форма на глаголот *to be* во *Present Simple Tense* за да состави речница со која се опишува нешто; ● Поврзува две едноставни реченици во мисловна целина користејќи го прилогот *also* во втората реченица со цел да се додаде информација; ● Применува соодветна форма на глаголот *have got* во прашални, потврдни и одречни реченици; ● Разликува куса форма од глаголот *to be* во *Present Simple Tense* и кратка форма од помошниот глагол *have* за трето лице еднина; ● Прави разлика и правилно ги користи усно и писмено прашалните зборови *Whose, Which, How,* и одговара на прашања кои ги вклучуваат овие прашални зборови;

● Форми на глаголот *'to be'* во *Present Simple Tense* (*am/'m, is/'s, are/'re, am not, is not/isn't, are not/aren't*) во потврдна, одречна и прашална форма; ● Кратки и долги форми на глаголот *have got ('ve got, has got/'s got, haven't got, hasn't got);* ● Прашални зборови (*Whose, Which, How*); ● Прашања за опис на карактер со *like (What is he/she like?).*	● Составува усни и/или писмени одговори на прашањето за опис на карактер и го применува прашањето во дијалог.
г) Интеркултурни содржини: ● Кодекс на облекување на учениците во типично британско училиште; ● Развивање свесност за еднаквост помеѓу учениците без разлика на различностите.	● Користи зборови за одредени парчиња облека за да го опише кодексот на облекување на учениците во Велика Британија; ● Го опишува кодексот на облекување на учениците во Република Северна Македонија; ● Составува реченици по однапред зададен модел со кои се искажува еднаквост; ● Учествува во разговор на тема „Сите различни, сите исти“ (*All different, all equal*) користејќи го новоусвоениот вокабулар.

Примери на активности:

- Се изработува семеен колаж – *'My Family Album'* од фотографии, исечоци од списанија, печатени слики, за учениците да усвојат вокабулар поврзан со членови на потесното и поширокото семејство.
- *'This is my Family Tree'* – ученикот ги споредува членовите на своето семејство во предходно изработено семејно стебло користејќи степенување на придавки, на пр. *Sarah is two years older than me. She is also taller and stronger than me.*
- На прикажана слика на позната личност се поставува прашањето *What is her/his fashion style?*, при што учениците ја опишуват личноста користејќи соодветни именки за облека и/или описни придавки за моден стил.
- *Roll the dice, describe your friend* - учениците преку игра со коцка , фрлаат и составуваат кратки реченици со изучениот вокабулар за опис на облека и граматика од глаголот *to be* и *have got* - *Sara's got very fashionable clothes. Her jacket is chic. Her grey trousers are modern.*

- Поделени во мали групи, учениците се натпреваруваат во дадениот временски рок да состават што повеќе едноставни описни реченици, на пр. *These are my friends/ That is my book,* користејќи соодветни показни заменки во еднина и/или множина и соодветна форма на глаголот *to be* во *Present Simple Tense*.
- *'Guess whose it is'* – Неколку ученици ставаат во торба нивни предмети (училиштен прибор), а потоа останатите еден по еден извлекуваат предмет и погодуваат чиј е користејќи соодветна присвојна придавка. (на пр. *It's his pencil. It's my ruler. It's her pencil-case.*)
- *'Monster Mash'* – уениците работат во парови. Едниот ученик има слика од чудовиште кое треба да му го опише на својот партнер формулирајќи реченици кои содржат кратки/долги форми на глаголот *have got* и описни придавки (*It has got a long body. It has three arms. It hasn't got any hair*.) Другиот ученик се обидува да го нацрта она што го слуша за потоа да ги споредат цртежите со куси едноставни прашални реченици. (*Has your monster got hair?*)
- *'Name the pictures'* – на дадениот наставен лист со фотографии од предмети во еднина и множина, учениците во парови се натпреваруваат кој правилно ќе ги именува зборовите користејќи соодветната форма на определен/неопределен член или отсуство на член.
- *'Say the number'* – учениците наизменично пишуваат број на табла (1-100, 1000, 1000000), а нивните другари се обидуваат да го изговорат правилно за нивниот тим да добие поен.
- Учениците составуваат краток дијалог од куси едноставни реченици со правилна употреба на прашалните зборови *Whose, Which, How*. (на пр. *A: Whose jacket is this? B: This jacket is his./ A: How old is your sister? B: She is eleven years old.*)
- Двајца ученици стојат, а наставникот дава придавка со која останатите ученици во одделението треба да состават реченица споредувајќи ги двајцата ученици. *(tall - Goce is taller than Esma. Arlinda's hair is longer than Maya's hair.)*
- Учениците учествуваат во разговор на тема „Сите различни, сите исти“ (*All different, all equal*) користејќи го новоусвоениот вокабулар, а потоа заеднички илустрираат постер на иста тема.
- Примери за читање со разбирање и/или зборување:

  My cousin Monica lives in Edinburgh, Scotland. She doesn't have a husband.

  David is my best friend. His stepmother is very nice. He has a stepsister too, Liza, and she is a toddler.

  My niece Lina is so beautiful. She's got dark hair, fair skin and blue eyes. She's tall and fit.

  A: Hello, are you Jonas?

B: Good afternoon, Sir. Yes I am Jonas, Jonas Darby. Are you our new Science teacher?
A: No I'm not, Jonas. This here is Mr.Aubrey. He is your new Science teacher. He starts with his classes first thing tomorrow.

Hi, My name is Alice. This is my family. My mum's name is Anna and my dad's name is Tom.
That is my little sister Zara. I haven't got a brother. My grandma and grandpa live in a nearby house. My uncle Joe lives with them too.

These are my friends, Sandra and Bobby Gibson. They are both vegetarians. They don't eat meat, they only eat healthy food, soy milk, and lots of fruit and vegetables. Bobby is a tennis player. He is an outgoing and funny person. He dresses well and wears sports outfits. Sandra is also very chic. She wears stylish skirts, lots of accessories and trendy shoes.

I've got two sisters. Sarah is two years older than me. She is also taller and stronger than me, maybe because she is an athlete. She practices sports and runs 5 times a week. My younger sister is more into computer games and technology. She is the quiet one in our family but she is smarter than everyone else. Her name is Emily.

Joshua has a huge family. He's got 2 younger brothers and an older sister. His aunt and uncle also have 4 children: The twins, Andy and Susanne and two younger boys, Jimmy and Brian. Andy is a very smart boy. He is brighter than all of his brothers. Susanne is very beautiful and also very funny girl. I love all of them very much.

A: Whose laptop is this?
B: This laptop is his.

A: How old is your best friend?
B: He is eleven years old. / He is eleven. He's older than me.

A: My mum is 36 (thirty-six). My dad is 45 (forty-five). I'm 11. What about you?
B: Me too. I am 11 years old.

A: Hello, I am Laura. This is my daughter Sue. She is 9. That boy over there is my son Tony. Tony is older than Sue. He is 12 and a half.
B: Is that boy in the grey trousers Tony?
A: No. Tony's got blue jeans and a white T-shirt.

I’ve got a skateboard and a helmet. My skateboard is silver and my helmet is red.

Denis’s got a dog. The dog is a German shepherd. It’s huge, gray and looks like a wolf.

I am a student. This is my book. This school bag is mine. It belongs to me.

A: Which bag is yours? Is it this one?
B: No, it isn’t. This is Maya’s bag. Her bag is bigger than mine.

I live in a huge, blended family. My stepmom and my step sister live with me, my dad and my brother Timothy. My stepmom is pregnant and we are all so excited. The worst thing about having a blended family is that there are a lot of rules in our house. But, the best thing about our family is that we have lots of fun too.

- Учениците учествуваат во разговор на тема „Сите различни, сите исти“ (*All different, all equal*) користејќи го новоусвоениот вокабулар, а потоа заеднички илустрираат постер на иста тема.

- Примери за читање со разбирање на интеркултурни содржини:

Most children wear a school uniform when they are at school. In some schools children must wear jackets and ties. In other schools the uniform is more casual.

All boys and girls must feel welcomed, equal and safe in the learning environment.

All feelings are human.

Тема: ***МОЈОТ НАДВОРЕШЕН СВЕТ: УЧИЛИШТЕ, НЕПОСРЕДНА ОКОЛИНА, ИНТЕРЕСИ, СЛОБОДНИ АКТИВНОСТИ*** Вкупно часови: **27**

Резултати од учење:

Ученикот/ученичката ќе биде способен/-на да:

1. Иницира и учествува во секојдневен едноставен разговор со луѓе од непосредната околина;
2. Искажува ден, месец и час и опишува рутински активности поврзани со училиштето, личните интереси и хоби;
3. Зборува за дејства кои се случуваат во моментот на зборувањето, како и да искажува идни намери и планови;
4. Пишува кус дијалог и/или исказ за да опише секојдневни училишни или слободни активности.

Содржини (и поими):	**Стандарди за оценување:**
а) Јазични функции: ● Неформален секојдневен разговор, отпоздравување и иницирање дијалог**;** ● фрази и искази поврзани со начини за искажување на час (време) и датум; ● описен приказ на интереси поврзани со училиште, слободни активности, хоби; ● давање/барање на конкретна информација; ● искази кои опфаќаат активности и дејства кои се случуваат во моментот на зборувањето; ● искажување на идни намери и планови.	● Употребува формални и неформални поздрави и едноставни прашања за отпочнување секојдневен дијалог/разговор; ● Одговара на едноставни секојдневни прашања во *Present Simple* и *Present Continuous Tense* од определен број најчесто користени глаголи со цел да го продолжи дијалогот; ● Разликува прашања за ден, датум и час и дава одговори користејќи соодветни лексички единици за денови од неделата, месеци, редни броеви и предлози за време; ● Составува едноставни речници во *Present Simple Tense* за да опише рутинска активност, училишна обврска или активност од личен интерес; ● Составува едноставни речници во *Present Continuous Tense* за да опише дејство кое се случува во моментот на зборување; ● Прави разлика помеѓу дејства кои се случуваат во моментот на зборување и дејства со кои се искажуваат идни намери и планови; ● Формулира прашања во *Present Simple* и *Present Continuous Tense* за да побара конкретна информација;

б) Лексички единици: ● фрази за искажување временски интервали: *in the morning; in the afternoon; in the evening, at night; at noon; a.m./p.m, on weekdays/at the weekend, on Mondays, in summer/winter;* ● фрази за искажување точно време: *hour, minute, second, day, week, quarter to, quarter past, half past;* ● денови од неделата*: Monday, Tuesday, Wednesday, Thursday, Friday, Saturday, Sunday;* ● колокации*: spend time, waste time, save time, make time for, take time, pass time, book a ticket, go to a concert, sing karaoke, pick up your books, afraid of;* ● месеци*: January, February, March, April, May, June, July, August, September, October, November, December;* ● слободни активности*: concert, singer/performer, teenager, pop star, movie/film, cinema, theatre, ticket;* ● описни придавки: *unusual, excited, interesting, important, complicated, common, powerful;* ● училиште и училишни предмети: *course, dictionary, look up, translation, subject, lesson, online Science, Math, History, Music, Languages (German, Spanish, English), Art, Internet, Zoom meeting, headmaster.*	● Разликува значење на прилошки определби за време и правилно ги применува во контекст; ● Опишува секојдневни активности и дејства кои се случуваат во моментот на зборување користејќи новоусвоени описни придавки, изрази за време, месеци, датум и час; ● Препознава и применува правописни правила за да напише едноставни реченици кои вклучуваат ден, месец, датум или час; ● Користи колокации за да состави (усно и писмено) едноставни реченици во прашална, потврдна и одречна форма кои содржат лексички единици поврзани со училишни предмети и слободни активности;

в) Граматички структури: ● глаголски форми за сите лица во еднина и множина во *Present Simple Tense* во потврдни, одречни и прашални реченици; ● глаголски форми за сите лица во еднина и множина во *Present Continuous Tense* во потврдни, одречни и прашални реченици; ● глаголски форми за сите лица во еднина и множина во *Present Continuous Tense* во потврдни реченици со идно значење. ● редни броеви (*1st-first, 2nd-second, 3rd-third, 4th-fourth, 5th-fifth, 6th-sixth, 7th-seventh, 8th-eight, 9th-ninth, 10th-tenth, 11th-eleventh, 20th-twentieth, 25th-twenty-fifth, 30th-thirtieth, 31st-thirty-first);* ● предлози за време *(in, on ,at)* и за предмет во реченица *(about);* ● прилози за време (*always, sometimes, often, usually, never, now, at the moment, tomorrow, tonight, this afternoon).*	● Препознава куси и долги форми на помошните глаголи во *Present Simple* и *Present Continuous Tense* за сите лица, и ги користи соодветно во усна и писмена продукција; ● Користи различни форми на глагол во *Present Simple Tense* во прашални, потврдни и одречни реченици за да опише рутинска активност, училишна обврска или слободна активност; ● Користи различни форми на глагол во *Present Continuous Tense* во прашални, потврдни и одречни реченици за да опише дејства кои се случуваат во моментот на зборување; ● Препознава употреба на *Present Continuous Tense* за изразување идни планови и намери и составува потврдни реченици во *Present Continuous Tense* за да ги изрази своите идни планови и намери; ● Применува правописни правила кога ја додава наставката *-ing* на определен број глаголи во *Present Continuous Tense;* ● Правилно ги пишува со букви редните броеви до 31 и ги употребува во контекст вклучувајќи определен член; ● Применува соодветен предлог за време кога изразува ден, датум и час; ● Го препознава и користи предметот во реченица *about* за да побара/даде конкретна информација; ● Разликува значење на прилози за време и ги користи соодветно во едноставни реченици во *Present Simple* и *Present Continuous Tense.*
г) Интеркултурни содржини: • Учтивост како карактеристична британска социјална етика/норма; • Основни факти за кралицата на Велика Британија, Елизабета II.	● Разликува учтива од неучтива комуникација според британски стандарди; ● Поставува учтиви прашања и учтиво се заблагодарува за одговорот; ● Одговара на едноставни прашања по прочитани основни факти за британската кралица.

Примери на активности:

- *'Time flies when you are having fun'* - учениците во своите групи добиваат флеш карти со точно време и флеш карти со нацртан часовник со дадено време. Тимовите се напреваруваат кој прв ќе ги поврзува точното време со точно нацртаниот часовник.

- *'Let's act out'*- учениците во парови пишуваат куси дијалози за секојдневни ситуации користејќи новоусвоени прилошки определби за време и едноставни прашања за отпочнување на секојдневен разговор. *(A: Good afternoon Mrs. May! How are you today? B: Oh, Ana, good afternoon to you too! I'm fine, thank you. I am going to the mall. Do you need a ride? A: No thank you, I'm fine. I am waiting for Mary. We are going for a walk in the park.)*
- Весела математика - учениците прават мини табела и пресметуваат колку траеле три до пет активности кои ги правеле во текот на денот. Пр. почнав да пишувам домашна во 14.30 и завршив во 15.45; гледав филм од 19.00 до 21.15 - *one hour and fifteen minutes for homework, two hours and fifteen minutes watching TV.*
- *'Match the number with the important date'* – со поделени флеш карти со напишани значајни датуми *(1stof January. 8thof September. 9thof May)* и илустрирани значајни настани *(New Year's Eve, Independence Day, Europe Day)* паровите се натпреваруваат кој прв ќе ги поврзува за потоа да составуваат кратки едноставни реченици со примена на правописни правила кои вклучуваат ден, месец или датум. *(New Year's Eve is on the 1st of January. My birthday is on the 17th of May. Independence Day is on the 8th of September.)*
- Учениците играат *Mirror Game* во парови, при што едниот покажува мимика на секојдневно дејство, а другиот одгатнува за која активност се работи. Добиваат поен само доколку реченицата што ќе ја напишат е со точна форма на *Present Simple Tense*. (на пр. *He is writing a letter. /She is eating a burger.*)
- *Mimes plus Two* - од дадениот список со илустрирани секојдневни дејства еден ученик во парот со мимика покажува едно дејство (*taking a shower, singing, dancing*). Другиот ученик усно опишува што прави неговиот другар во моментот и колку често го прави тоа во неделата (со даден прилог за време), при што правилно употребува *Present Simple* вклучувајќи го дадениот прилог за време. (*She is taking a shower now. She takes a shower every morning. / He is dancing at the moment. He always dances.*)
- *Words competition* - На даден текст со изоставени зборови, учениците погодуваат кој збор (колокации) недостасува. *(In my ………time I listen to music. She ……….time watching youtube videos.)*
- Учениците составуваат краток дијалог по дадени слики со едноставни речници во *Present Continuous Tense* за да опишат дејство кое се случува во моментот на зборување: *What is she doing? She is singing karaoke.*
- *Next Week Schedule* - учениците составуваат кратки реченици по дадени фотографии и календар со активности за следната недела користејќи *Present Continuous Tense* за искажување идни планови и соодветен прилог за време.
- Примери за читање со разбирање и/или зборување:

  A: Good afternoon Mr. Osborne! How are you today?

  B: Oh, Brian, good afternoon to you too! Same old, same old, thank you. I am going to the mall. I need to pick up my dry cleaning. Do you need a ride?

  A: No thank you, I'm fine. I am waiting for my friend Jimmy, we are going for a walk in the park.

  A: Excuse me teacher, how much time do we have for the test?

  B: Well, it's quarter past eight now.(8:15) am

The test finishes at half past nine. (9:30)am
A: Thank you!
What time is it?
It’s (a) quarter to ten. (9:45) pm.
It’s half past six. (6:30)

A: What date is it today?
It’s the fifteenth of June./It’s June the fifteenth.

Europe Day is on the 9th (ninth) of May.
New Year’s Day is on the first of January.

A: When is your birthday?
B: It’s on the sixth of December.
A: How nice, a snowy birthday!

June is a month after:
a) July b) May
October is a month before:
a) September b)November

How many minutes are there in an hour? There are 24 hours in a day. There are seven days a week.

It’s Monday today and we have six classes at school. History, Math, Science and 3 classes of Languages, German and Spanish. I like Science a lot, but I don’t like Math. It’s too complicated.

My favourite subject is German. German lessons are interesting. We use a dictionary, we look up new words and then translate them in English. It is a very important subject. People who want to learn more take German language courses.

Alex loves music. Her favourite singer is the teenage pop star, Billie Eilish. She performs electropop music. Alex always listens to her music and watches her online concerts.

Q: What do you think? Is Alex going to Billie Eilish's concert next month? (Yes, she is. She always goes to her concerts.)

What is she talking about? / What is this text/song/film about? / Are you talking about me?

A: Hello, can you please help me? I am looking for the headmaster's office.
B: It's over there, the second door on the left. Are you a new student?
A: Yes, I am. My name is Grayson .
B: Well, hello Grayson and welcome to our school! I am Jason. You have an unusual name. How do you spell it?
A: It's G-R-A-Y-S-O-N. It's a common name in Canada, where I come from.
B: Oh, I see. And how old are you, Grayson?
A: I am fourteen.
B: That's great, I am fourteen years old, too.
I want to wish you a warm welcome again, my friend. Nice to have you with us. See you later in class. Oh, and good luck.

Quiet down, please! I am having a Zoom meeting with our teacher.
Jason isn't playing the guitar right now. He is on the phone with someone.
Are they learning programming at the moment?

We are spending this summer with our grandparents.
They are flying to Toronto tomorrow morning.
Susan is meeting her new boss today at 12 o'clock.
I am wearing my new dress at the party tonight. I am super excited!

- Примери за читање со разбирање на интеркултурни содржини:

Manners are very important to British people. Be polite, always say "please" and "thank you".

Would you mind….?
Is it OK if I …..?

Could you….?

Queen Elizabeth II is the British queen. She lives at Buckingham Palace in London. The British celebrate her birthday on the second Saturday of June each year. That day is called “the Queen’s Birthday Parade”.

Тема: ***НАША НАСЕЛБА, НАШ ГРАД/НАШЕ СЕЛО, НАШ СВЕТ***

Вкупно часови: **27**

Резултати од учење:

Ученикот/ученичката ќе биде способен/-на да:

1. Ја опишува непосредната околина, населено место за живеење именувајќи поважни објекти во средината;
2. Дава и прашува за насока, цена и количина во непосреден дијалог/разговор;
3. Зборува за својата идна професија и афинитети користејќи сложена глаголска конструкција *want + to infinitive*;
4. Искажува мислење за посетено место/настан користејќи форми на глаголот *TO BE* во *Past Simple Tense*.

Содржини (и поими):	**Стандарди за оценување:**
а) Јазични функции: ● опишување места (град, село, населба) и давање насоки; ● читање/пишување куса реклама/оглас; ● опишување одредени профили на луѓе и професии; ● барање или давање на информации поврзани со количина и цена.	● Користи соодветни лексички единици за да ги именува значајни места/објекти на некое населено место; ● Составува прашања и дава одговори за барана насока користејќи соодветни предлози за место; ● Учествува во дијалог опишувајќи различни професии и искажува намера за својата идна професија; ● Иницира, води и завршува дијалог, типичен за продажно место, во кој се зборува за количина и цена.
б) Лексички единици:	● Разликува лексички единици за именување значајни места и објекти и соодветно ги користи во контекст;

● значајни места и објекти: *neighborhood, town, village, cinema, museum, zoo, bank, restaurant, butcher's, baker's, supermarket, station, police station bank, post office, small shops, small houses, greengrocer's, fishmonger's, hospital;* ● професии: *driver, teacher, waiter/waitress, firefighter, policeman/policewoman (police person) postman, farmer, bus driver, nurse, DJ, artist, baker, taxi-driver;* ● колокации: *fight crime, deliver letters and packages, drive a bus, fly aeroplanes, grow vegetables, make bread, teach students, go along, turn left/right;* ● еднослoжни и двосложни придавки *(small, tiny, big, huge, noisy, beautiful, pretty, terrible, cheap, expensive);* ● храна: *dipped in, hot dish/ side dish, covered in/with, layer of, ingredient, toasted bread, gravy, mustard, sauce, curds, baked pudding, candy bar, popsicle, lemon-lime.*	● Користи одреден број колокации за да опише/даде појаснување за одредена професија; ● Опишува луѓе, места, предмети и настани користејќи описни еднoсложни и двосложни придавки; ● Препознава и користи новоусвоени лексички единици за храна; ● Пишува едноставни реченици користејќи ги новоусвоените колокации и лексички единици.
в) Граматички структури: ● форми за суперлатив кај еднoсложни и двосложни придавки (*the oldest, the strongest, the longest, the fastest*); ● определен член во суперлатив кај придавките и имиња на реки;	● Препознава наставки за суперлатив кај придавките; ● Употребува определен член пред форма за суперлатив; ● Разликува значење и употреба на изразите за количество и соодветно ги користи во контекст; ● Составува едноставни реченици кои содржат предлози за место; ● Користи соодветен израз за количество во прашални, потврдни и одречни реченици;

• изрази за количество (*some/any/a lot/a few/a couple of*); • предлози за место (*opposite, behind, next to*); • прилози за време (*yesterday, last night, two years ago*); • форми на глаголот *TO BE* во *Past Simple Tense (was/were, wasn't/weren't);* • сложена глаголска конструкција (*want + to infinitive*); • прашања со конструкција *What... like* за опис на (посетено) место/настан *(What is/was it like?).*	• Прави разлика помеѓу формите на глаголот *TO BE* во *Present Simple* и *Past Simple Tense;* • Препознава прилози за минато време и ги користи во едноставниречници; • Искажува желба/намера користејќи ја сложената глаголска конструкција *want + to infinitive;* • Пишува кус опис на (посетено) место/настан користејќи ја веќеусвоената лексика.
г) Интеркултурни содржини: • развивање свесност за други култури и земји преку традицонална/специфична кујна; • интеркултуролошка поврзаност, како и поврзување на различни народи преку систем на комуникации, сообраќај, трговија, култура и глобализација.	• Препознава различни видови јадења и ги поврзува со соодветна култура; • Зборува/пишува многу кус пасус за омилено јадење и од каде тоа потекнува; • Споредува различни начини на комуникација (традиционални и нетрадиционални); • Опишува кој е наједноставниот начин за поврзување на луѓе од различни делови на земјината топка применувајќи го новоусвоениот вокабулар.

Примери на активности:

- *'This is my city'*- учениците прво го илустрираат, а потоа усно го опишуваат својот град и поважните објекти во него при што користат соодветни лексички единици и описни еднослoжни и двосложни придавки. (*This is my city. It's such a beautiful and peaceful place.)*
- Со помош на алатката *EdWordle* - учениците креираат облаче од зборови со значајни места и објекти во нивното населено место, а потоа во парови составуваат дијалог со цел да ги вежбаат новоусвоените лексичките единици за именување на значајни места и објекти.

- *'Find the place'* – служејќи се со претходно нацртана/ дадена карта со места во градот, учениците во парови водат куси дијалози во кои бараат/даваат насока, при што користат соодветна прашална форма и соодветни прилози за место. (*A: Excuse me, where is the post office? B: Go straight down the street. It's next to the supermarket.)*
- *Guess who I am!* - ученикот со флеш карта во рака користи одреден број колокации за да опише/даде појаснување за одредена професија, а останатите ученици поставуваат прашања за да ја погодат професијата. *(I fight crime= Are you a police officer?)*
- *Scrambled Jobs* - Учениците работат индивидуално подредувајќи дадени букви по правилен редослед за да формираат зборови кои означуваат професии.
- *At Tim's Place* – учениците во парови прво составуваат, а потоа изведуваат кратки дијалози со едноставни реченици со новоусвоените колокации и лексички единици типични за продажно место. (*A: Hello. Have you got any strawberry popsicles? B: Hello. Yes, we have. Do you want some? A: How much is it? B: It's 60 den. A: Here you are. B: Thank you. Have a nice day!)*
- *When I grow up I want to be* – учениците преку цртеж и текст ја преставуваат својата омилена професија пишувајќи куси реченици со новоусвоената лексика и глаголската конструкција *want + to infinitive* (*When I grow up I want to be a teacher. I love to teach. / When I grow up I want to be an artist. I love art.)*
- Учениците во мали групи играат *At the market*, при што ги увежбуваат изразите за количество (*some/any/a lot/a few/a couple of*).
- По проследена куса видеоснимка/прикажана слика на нивното населено место од пред неколку години, учениците во парови составуваат куси прашања и одговори при што правилно ги употребуваат формите на глаголот *TO BE* во *Past Simple Tense* и предлозите за место*. (A: Was there a cinema in the main street ten years ago? B: No, there wasn't. There was only a small library. It was between the town hall and the museum.)*
- *Fun quiz* – учениците го употребуваат своето општо знаење за да одговорат на прашањата, однапред подготвени од наставникот (*The oldest building in our city is the theatre. Lake Ohrid is the oldest lake in Europe.*) со цел да ги усвојат наставките за суперлатив кај придавките;
- Учениците изработуваат постер *Top ten dishes in my country*, со слики/цртежи и краток опис на нивната омилена традиционална храна.
- По водена кратка дискусија за различни начини на комуникација некогаш и сега, учениците во групи изработуваат постери во кои ги прикажуваат традиционалните и нетрадиционални помагала/начин на комуникација.
- Примери за читање со разбирање и/или зборување:
  This is my village; it's such a beautiful and peaceful place.
  That is my neighbourhood over there.
  I lived here when I was a little boy.
  There was a bank next to my school. It was opposite the post office. Now there is a restaurant.

A: You lived in a village when you were a boy! Lucky you! Is your village big?
B: Yes, it is. It has more than two thousand inhabitants.
A: Wow. Were you happy there?
B: Yes, very much. I was there until 2010.
A: Was there a cinema in the main street ten years ago?
B: No, there wasn't. There was only a small library. It was between the town hall and the museum.

The oldest building in our city is the theatre.

The river Vardar is the longest river in my country.

Lake Ohrid is the oldest lake in Europe. I was there last summer.

A: Excuse me, Sir, can you please tell me where the post office is?
B: Go straight down the street and then turn left. It's right there on the corner, next to the supermarket.

A sunny room for students for rent
Mrs. Jonson is renting a very cosy room in her apartment on the third floor in the city centre, near the old theater. The building doesn't have an elevator, but it offers a free parking lot. There is also a small back garden.

A house on sale
A private owner is selling a small house on one level in the suburbs. The house has a small living room, two bedrooms and a tiny bathroom. The owners are selling the house with furniture: a sofa, an armchair and a cupboard in the living room. The two bedrooms have two king-size beds each, and also, there's a computer desk in the master bedroom. In spring and summer, you can enjoy the nice weather outside because the house has a huge front deck and a beautiful garden with rose bushes and oak trees. It also offers a parking lot for two cars.

Anne: What do you want to be when you grow up?
Maya: I want to be a policeman, like my uncle Dylan.

Anne: You mean a policewoman.

Maya: Exactly. A police person.

Anne: That's a great word. It means both policeman and policewoman.

But what does a police person usually do?

Maya: Well, a police person usually arrests criminals and fights against crime.

This is Sally. She is the strongest football player in the team.

My father is a university professor. He works remotely and gives online lectures to students from different parts of the country.

Alice's grandpa is 84 years old. He is the oldest in her family. He was a firefighter.

A: Good afternoon Ms. Have you got any strawberry popsicles?

B: Good afternoon. I think we only have a couple of lemon-lime and watermelon left.

Do you want some?

A: Okay then. I'll have the watermelon. How much is it?

B: It's $1.15.

A: Here you are.

B: Thank you. Enjoy the rest of the day.

Teddy: Have you got any change, mom? I want to take a candy bar from the vending machine.

Mom: I think I've got some. Oh, yes, here it is, a 5$ bill. I think that will do.

Teddy: Thanks, mom. Do you want something?

Mom: I'm fine, thank you.

A: Are there a lot of parks in your town?

B: No, not really. One big, central park and a few smaller ones.

- Примери за читање со разбирање на интеркултурни содржини:

"Food globetrotters" *Australia - Lamington is Australia's national cake. It is a sponge-butter cake dipped in chocolate and covered all over with coconut. Inside you might find a layer of cream or perhaps even jam.* *Great Britain - Fish and chips is a hot dish. English people love it!* *A Scottish egg is an egg with meat.* *A flapjack is a cereal or a baked bar. The British people make a flapjack from rolled oats, butter, brown sugar and syrup.* *Yorkshire pudding is an English side dish. It is a baked pudding with eggs, flour, and milk or water.* *The most popular dish in Wales is the Welsh rabbit. It was originally known as the Welsh rabbit. It doesn't have a rabbit as an ingredient but it is made of toasted bread topped with cheddar cheese sauce that has beer in it, Worcestershire sauce, cayenne pepper, mustard, and paprika.* *Canada - Canada's national dish is poutine. People say that it is a slang word for 'mess'. It is made of fries topped with cheese curds and hot gravy.* *People around the globe usually communicate through social media. They also communicate when they travel, when they do business, for work. But when you communicate in person, have in mind these couple of things:* *Learn to listen. Use and understand body language. Be yourself. Speak with honesty. Be polite. Bring your smile along.*

Тема: ***НАША ПЛАНЕТА, НАШЕ ЗДРАВЈЕ, НАША ИДНИНА*** Вкупно часови: **27**
Резултати од учење:

Ученикот/ученичката ќе биде способен/-на да:

1. Чита и разбира едноставни искази, реченици и дијалози на теми поврзани со планетата, животна средина и здрава храна;
2. Учествува во дијалог за да изрази желба или учтиво да побара нешто;
3. Разговара на секојдневни теми за начин на исхрана, физиолошки и здравствени состојби, како и временски услови;
4. Пишува кусо соопштение и/или покана.

Содржини (и поими):	**Стандарди за оценување:**
а) Јазични функции: ● давање насоки за следење инструкции и упатства; ● искажување способност, умешност, поседување на одредени вештини или недостаток на истите; ● учтиво искажување желба/барање; ● барање дозвола; ● искажување здравствени и физиолошки состојби; ● опишување временски состојби.	● Препознава дадени куси инструкции/упатства кои содржат реченици со форми за заповеден начин; ● Го користи модалниот глагол *CAN* за да искаже (не)умешност; ● Ја применува глаголската конструкција *would like* за да изрази желба или учтиво да побара нешто; ● Составува прашални реченици со модалниот глагол *CAN* за да побара дозвола; ● Опишува писмено и/или усно нечија здравствена или физиолошка состојба користејќи описни придавки, именки и најчесто употребувани колокации; ● Зборува за времето и временските (не)прилики/карактеристики; ● Пишува кус извештај за временската состојба.

б) Лексички единици: ● оброци: *breakfast, lunch, dinner, diet, main course, starter;* ● храна и изрази за количество: *healthy food, vegetables, smoked salmon, food packages: a bottle of, a can of, a carton of, a jar of, a kilo of, a packet of;* ● прибор за јадење: *knife, fork, spoon, plate, slice, cup, glass, chopsticks, bowl;* *(We eat the soup with a spoon.* *She eats spaghetti with a fork and a spoon, just like the Italians do.* *Take out the candles and cut the cake with a knife.)* ● здравствена состојба: *stomachache, headache, toothache, fever, cold, high temperature, stomach flu, pandemic, virus;* ● временски прилики: *sun, clouds, rain, wind, snow;* ● страни на светот: *East, West, North, South;* ● екологија: *species, marine, ecosystem, pollution, environment, waste, trash, recycling, climate change.* ● описни придавки: *endangered, clean, dirty, healthy, balanced, recycled, polluted*.	● Препознава лексички единици во куси пасуси поврзани со храна, прибор за јадење и изрази за количество; ● Разликува значење на одреден број лексички единици и најчесто користени колокации со кои се опишува здравствена состојба; ● Репродуцира и самостојно продуцира усвоени лексички единици на теми поврзани со здравјето, екологијата и заштитата на животната средина; ● Користи усвоени придавки за да ја опише животната средина.
в) Граматички структури: ● определен член со имиња на реки, мориња и океани; ● бројни и небројни именки;	● Усно и писмено го употребува определниот член *the* со имиња на реки, мориња и океани; ● Прави разлика помеѓу бројни и небројни именки и составува реченици користејќи соодветни изрази за количество;

● наставки за множина (*-s (plates), -es (glasses),-ves (knives),-ies (cookies);* ● безлични реченици во *Present Continuous Tense* за опис на временски услови; ● модални глаголи за изразување дозвола/барање и (не)умешност (*can/can't*); ● сложена глаголска конструкција (*would like + to infinitive*).	● Применува правописни правила за да напише зборови во множина користејќи различни наставки; ● Составува прашални, потврдни и одречни безлични реченици во *Present Continuous Tense* за да ја опише временската состојба во моментот на зборување; ● Составува прашални, потврдни и одречни реченици со модалниот глагол *CAN/CAN'T*; ● Разликува употреба на модалниот глагол *CAN* за изразување (не)умешност и барање дозвола; ● Составува потврдни реченици кои ја содржат сложената глаголска конструкција *would like + to infinitive* за да искаже желба; ● Поврзува 2-3 реченици во мисловна целина за да напише повик/покана за еколошка акција.
г) Интеркултурни содржини: ● Глобални случувања: значењето на животната средина, актуелни климатски специфики како и влијанието на климатските промени како на физичките карактеристики на планетата Земја, така и на населението и организацијата на животот; ● Карактеристики на екосистемот на Големиот корален гребен во Австралија.	● Ја опишува непосредната животна средина; ● Репродуцира и самостојно продуцира усвоени фрази, изрази и колокации поврзани со заштитата на животната средина; ● Составува едноставни реченици со кои го опишува човековото влијание врз животната средина; ● Разликува значење на одреден број зборови поврзани со морски свет; ● Набројува делови од екосистемот на Големиот корален гребен.

Примери на активности:

- *Miming game* - еден ученик во парот ја имитира својата (не)умешност, а другиот се обидува да ја погоди користејќи го правилно модалниот глагол *can* /can't.
- *In a restaurant* - драмска импровизација во која учениците ја применува глаголската конструкција *would like* за да изразат желба или учтиво да побараат нешто.

- Учениците во парови составуваат и изведуваат кратки дијалози за да изразат желба или учтиво да побара нешто со модалниот глагол *CAN. (Can I open the window? Please do. / Good evening. Can I have the menu, please? Yes, of course. / Mum, can I please go outside? Sure, just please finish your homework first.)*
- Се игра *'Weather Crocodile Game'* . Целта на играта е усвојување на вокабуларот за време и временски прилики и подобрување на вештините за слушање со разбирање.
- *Picture story* – учениците писмено и/или усно (по дадена слика) опишуваат нечија здравствена или физиолошка состојба користејќи описни придавки, именки и најчесто употребувани колокации. (*I'm really hungry/thirsty right now. Ann isn't coming to school today. She has a horrible toothache.)*
- *Picture difference* – учениците прават разлика помеѓу бројни и небројни именки и составуваат едноставни куси реченици користејќи соодветни изрази за количество *(There is a bottle of water. There is a jar of jam. There are some apples),* а потоа во парови со соодветни прашални форми за количество *(Is there any milk? /Are there any sandwiches?)* се обидуваат да ги согледаат разликите.
- *Our planet* - по проследено кратко видео учениците ја опишуваат непосредната животна средина со куси едноставни реченици со соодветни описни придавки. (*The rivers in the world are very dirty. The oceans are polluted too. The ecosystems are in danger.*)
- Секој член од групата со својот цртеж и слоган придонесува во составувањето на брошурата *'Save the Environment'*, составувајќи едноставни реченици со кои го опишува човековото влијание врз животната средина.
- *'Our School Eco-patrol'* – учениците во групи составуваат кратки едноставни повици/покани за еколошка акција повикувајќи ги своите содругари на еко акција со цел развивање на еко свест кај учениците. *(Keep green and keep our planet clean. Don't be mean, just go green. Welcome to the green team.)*
- Учениците заеднички составуваат *'The Good Internet Manners Chart'* за спречување на *cyberbullying* како и поддршка на другите во училиштето набројувајќи можни ризици при комуникација преку интернет.
- Примери за читање со разбирање и/или зборување:
  Circle the correct answer.
  Is the statement true or false?
  Match these sentences.
  Underline the word you hear.

  A: Have you got the stage-prop list for the school play?
  B: Yes, here it is.

A: Can you bring for tonight 2 folding chairs, a couple of books and an umbrella?
A: Sure, no problem. Also, do we need an extra pair of hands?
My sister is free, she can come along.

She can ride a bike.
I can eat noodle soup with chopsticks.
My mom can't drive a car, but she can ride a scooter really well.
We can clean the schoolyard.
Can you read the instructions, these letters are really tiny!
Can you see the road sign?
Can she ski?

<u>In a restaurant</u>
A: Good evening! Can we have the menu please?
B: Here you are, sir. What would you have as a starter?
A: We would like a tuna salad.
C: Yes, and I would also like a bowl of vegetable soup.
B: Excellent. And what would you like for your main course?
C: Smoked salmon pasta for both of us. And two glasses of white wine.
B: Very good, madam. Coming right away.

Can you please throw these paper wraps in the garbage bin?
Can I please be excused?
Can you help me? I'd like to organise an event about the air pollution in our city.

A: Mum, can I please go outside? I'd like to play football and have some ice cream with my friends.
B: Sure, honey, just please finish your homework first.

I'm really hungry/thirsty right now.

Emma feels sick. Her stomach hurts and she has a fever. I think she's got a stomach flu.

The teacher has a headache.

Ann isn't coming to school today. She has a horrible toothache.

It's raining.
It's snowing.
The wind is blowing.
The sun is shining.

- Примери за читање со разбирање на интеркултурни содржини:

Our rivers are very dirty. People pollute the environment. Throwing garbage into rivers pollutes the water and destroys the ecosystem.

Greta Thunberg was a climate change solo protester. She showed the world a sign saying "School Strike for Climate". Students around the globe are now following her lead. They speak to the political and business leaders at the UN about the danger from the planet's pollution.

The Great Barrier Reef is the world's largest coral reef system. It is located on the north-east coast of Australia. It is one of the seven wonders of the natural world. The Great Barrier Reef is home to thousands of species of marine life including fish, whales, dolphins and six of the world's seven species of marine turtle. Every year, more than two million tourists visit the Reef.
Remember: *The survival of our planet depends on healthy coral reefs.*

ИНКЛУЗИВНОСТ, РОДОВА РАМНОПРАВНОСТ/СЕНЗИТИВНОСТ, ИНТЕРКУЛТУРНОСТ И МЕЃУПРЕДМЕТНА ИНТЕГРАЦИЈА

Наставникот обезбедува инклузивност преку вклучување на сите ученици во сите активности за време на часот. При тоа, овозможува секое дете да биде когнитивно и емоционално ангажирано преку користење на соодветни приоди (индивидуализација, диференцијација, тимска работа, соученичка поддршка). При работата со учениците со попреченост применува индивидуален образовен план (со прилагодени резултати од учење и стандарди за оценување) и секогаш кога е можно користи дополнителна поддршка од други лица (лични и образовни асистенти, образовни медијатори, тутори волонтери и професионалци од училиштата со ресурсен центар). Редовно ги следи сите ученици, особено оние од ранливите групи, за да може навремено да ги идентификува тешкотиите во учењето, да ги поттикнува и поддржува во постигнувањето на резултатите од учењето.

При реализација на активностите наставникот еднакво ги третира и момчињата и девојчињата при што води грижа да не им доделува родово стереотипни улоги. При формирање на групите за работа настојува да обезбеди баланс на основа на пол. При избор на дополнителни материјали во наставата користи илустрации и примери кои се родово и етнички/културно сензитивни и поттикнуваат родова рамноправност, односно промовираат интеркултурализам.

Секогаш кога е можно наставникот користи интеграција на темите/содржините/поимите при планирањето и реализацијата на наставата. Интеграцијата овозможува учениците да ги вклучат перспективите на другите наставни предмети во она што го изучуваат во овој наставен предмет и да ги поврзат знаењата од различните области во една целина.

ОЦЕНУВАЊЕ НА ПОСТИГАЊАТА НА УЧЕНИЦИТЕ

Оценувањето на постигањата на учениците се врши врз основа на дадените стандарди за оценување со позитивно нагласување на постигнатиот напредок на учениците за владеење на јазикот, а не негативно истакнување на недостатоците. Бидејќи во четврто одделение по предметот англиски јазик учениците ги совладуваат сите четири јазични вештини: слушање со разбирање, почетно читање со разбирање, говорење (говорна интеракција и продукција) и почетно пишување (писмена интеракција и писмена продукција), наставникот/наставничката ги следи и оценува:

- усните одговори на прашања поставени од наставникот/-чката или од соучениците и учеството во куси дијалози со примена на усвоениот вокабулар;
- вербално и невербално реагирање по слушнат исказ;
- читањето и разбирање на куси искази и куси дијалози, куси стихотворби;
- правилно пишување на зборови, куси реченици и куси дијалози, како и пишување по звучен модел - диктат;
- изработки (постери, илустрации, дневници);

- домашни задачи.

По завршување на учењето на секоја тема, учениците добиваат сумативна оценка во вид на опис на постигнатите стандарди за оценување. Сумативното оценување се користи во одредени периоди во наставната година и е поврзано со одредени периоди, крај на одделна тема, тримесечие, полугодие и бројчана оценка на крај на учебната година.

Почеток на имплементација на наставната програма	2021/2022 година
Институција/ носител на програмата	Биро за развој на образованието
Согласно член 30, став 3 од Законот за основно образование („Службен весник на Република Северна Македонија“ бр. 161/19 и 229/20) министерот за образование и наука ја донесе наставната програма по Англиски јазик за V одделение.	бр. 08-17534/2 17.12.2023 година Министерка, Мила Царовска ______________________________